

Положення
про соціально-психологічну службу
відділу молодіжної політики та соціальної роботи
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає мету, структуру соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету, організацію управління нею, основні завдання, принципи, функції, зміст та порядок діяльності працівників соціально-психологічної служби закладу вищої освіти, є правовою та організаційно-методичною основою її роботи.

2. Соціально-психологічна служба відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету забезпечує своєчасне і систематичне вивчення психофізичного розвитку здобувачів вищої освіти, мотивів їх поведінки і діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, гендерних та інших індивідуальних особливостей, сприяє створенню умов для виконання освітніх і соціальних завдань закладу вищої освіти.

Психологічне забезпечення освітнього процесу в закладі вищої освіти здійснюють практичні психологи.

3. Метою діяльності соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи є сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів вищої освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань системи вищої освіти.

4. У своїй діяльності соціально-психологічна служба відділу молодіжної політики та соціальної роботи керується Конституцією України, законом «Про вищу освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про соціальні послуги» іншими законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, а також цим Положенням.

5. Соціально-психологічна служба відділу молодіжної політики та соціальної роботи співпрацює з органами охорони здоров'я, соціальної політики, внутрішніх справ, іншими органами виконавчої влади, а також комунальними закладами соціального захисту дітей, підтримки сімей, дітей та молоді, фахівцями із соціальної роботи об'єднаних територіальних громад, громадськими організаціями.

II. Структура та зміст діяльності соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету

1. Структура соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету:

Соціально-психологічна служба є складовою відділу молодіжної політики та соціальної роботи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського і безпосередньо підпорядкована проректору з науково-педагогічної роботи та соціальних питань.

2. Посади працівників соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету вводяться до штатного розпису закладу вищої освіти відповідно до нормативів чисельності працівників психологічної служби, затверджених у встановленому порядку, та в межах коштів, передбачених єдиним кошторисом витрат. Посади обіймають працівники з вищою освітою за відповідною спеціальністю.

3. Практичний психолог соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету здійснює:

- психологічне забезпечення освітнього процесу;
- психологічний супровід психічного, розумового, соціального і фізичного розвитку здобувачів вищої освіти;
- психологічну діагностику та аналіз динаміки психічного, розумового і соціального розвитку здобувачів вищої освіти;
- психологічний супровід адаптації до умов освітнього процесу;
- реалізацію розвивальних, профілактичних, просвітницьких, корекційних програм з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів вищої освіти;
- консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу з питань навчання здобувачів вищої освіти, особистісного та професійного розвитку тощо.

4. Практичний психолог соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету бере участь в:

- освітній діяльності, спрямованій на забезпечення всебічного розвитку здобувачів вищої освіти як особистості та найвищої цінності суспільства, їх талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;
- роботі психолого-педагогічних консиліумів, семінарів і засідань методичних об'єднань;
- розробці та впровадженні розвивальних, корекційних програм, посібників, методичних рекомендацій, планів освітньої діяльності з

урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів вищої освіти, а також для осіб, які перебувають на індивідуальній та інклюзивній формі навчання.

5. Практичний психолог соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету сприяє:

- формуванню у здобувачів вищої освіти відповідальної та безпечної поведінки в ситуаціях ризику, навичок здорового способу життя, збереження репродуктивного здоров'я, готовності до самореалізації;

- професійному самовизначенню здобувачів вищої освіти, формуванню життєвої компетентності;

- попередженню та профілактиці професійного вигорання педагогічних працівників;

- формуванню психологічної готовності учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі з дитиною з особливими освітніми потребами;

- формуванню психологічної культури учасників освітнього процесу;

- попередженню будь-яких видів і форм насильства та конфліктів серед здобувачів вищої освіти;

- формуванню небайдужого ставлення до конфліктів серед здобувачів вищої освіти, що стали їм відомі.

6. Атестація практичних психологів соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету здійснюється відповідно до чинного законодавства.

7. Структура та штатний розпис соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету визначаються закладом освіти.

III. Основні завдання, принципи та функції соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету

1. Завдання соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету:

- збереження та зміцнення психічного та соціального здоров'я, сприяння особистісному, інтелектуальному, фізичному і соціальному розвитку здобувачів вищої освіти шляхом доповнення сучасних методів навчання ефективними психолого-педагогічними технологіями;

- сприяння забезпеченню психологічної безпеки, надання психологічної і соціально-педагогічної допомоги всім учасникам освітнього процесу.

2. Принципами діяльності соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету є:

- науковість, цілісність і наступність, професійна компетентність та відповідальність;

- індивідуальний підхід;

- доступність соціально-педагогічних та психологічних послуг (допомоги);

- міждисциплінарність, комплексність і системність у здійсненні професійної діяльності;

- добровільність;

- людиноцентризм та партнерство;

- конфіденційність;

- дотримання норм професійної етики.

3. Функції соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету:

- діагностично-прогностична - психолого-педагогічне вивчення чинників становлення особистості, її індивідуального розвитку;

- організаційно-методична - визначення стратегії, мети, завдань, планування діяльності соціально-психологічної служби та координація взаємодії учасників освітнього процесу;

- корекційно-розвиткова - система впливів, спрямованих на подолання визначених проблем, труднощів, шкідливих звичок, негативних емоційних станів тощо у здобувачів вищої освіти; здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психофізичному та інтелектуальному розвитку і поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки; сприяння розвитку освітніх, інтелектуальних, загальних, спеціальних та соціальних здібностей, формування мотивації до освітньої діяльності у здобувачів вищої освіти; надання психолого-педагогічної допомоги здобувачам вищої освіти з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності;

- консультативна - допомога у вирішенні проблем щодо розвитку, навчання та формування психологічної і соціальної компетентності учасників освітнього процесу;

- просвітницько-профілактична - поширення психологічних знань, виявлення фактів порушення прав особистості, вжиття заходів щодо подолання негативних чинників, які впливають на життєзабезпечення здобувача вищої освіти, його моральний та соціальний розвиток, профілактика та попередження негативних впливів;

- соціально-захисна - здійснення соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, які опинилися у складних життєвих обставинах, перебувають у кризових ситуаціях (постраждали від соціальних, техногенних, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, переселення, зазнали насильства тощо); захист конституційних прав і статусу, законних інтересів здобувачів вищої освіти.

4. Напрями діяльності соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету:

- діагностика - виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення та визначення

індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості, потенційних можливостей в освітньому процесі, професійному самовизначенні;

- профілактика - своєчасне попередження відхилень у розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі;

- корекція - усунення виявлених труднощів соціально-психічного розвитку здобувачів вищої освіти, зниження ризиків проблем адаптації до освітнього середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки;

- навчальна діяльність - форма активного співробітництва, направлена на удосконалення, розвиток, формування особистості;

- консультування - багатофункціональний вид індивідуальної та групової роботи, спрямований на вирішення запитів, з якими звертаються учасники освітнього процесу;

- зв'язки з громадськістю - діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння, співпрацю між окремими особами, колективами, соціальними групами, організаціями, державними органами управління;

- просвіта - формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу.

5. Тривалість робочого тижня та графік роботи практичного психолога соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету визначаються чинним законодавством з урахуванням типу закладу вищої освіти та змісту роботи працівника.

Практичний психолог соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету здійснює діяльність як у закладі вищої освіти (психологічна просвіта, діагностична, консультативна, освітня діяльність, обробка результатів досліджень тощо), так і за його межами (підготовка до проведення заходів, оформлення робочої документації, планування, звітність, робота у навчально-методичних та наукових центрах, громадських організаціях тощо).

6. Практичному психологу соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету надаються окремі робочі та навчальні приміщення (кабінети) для групової та індивідуальної роботи, що забезпечуються необхідними технічними засобами, канцелярським приладдям, навчально-методичними матеріалами тощо.

7. Працівник соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету зобов'язаний:

- знати чинне законодавство щодо діяльності соціально-психологічної служби у системі вищої освіти та інші нормативно-правові акти, пов'язані з його діяльністю;

- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри, у тісній співпраці з усіма учасниками освітнього процесу;

- застосовувати у роботі психологічний і соціологічний інструментарій, рекомендований для використання;
- бути компетентним і постійно збагачувати знання у межах своєї компетенції;
- надавати психологічну допомогу за запитами учасників освітнього процесу;
- уникати будь-яких неофіційних взаємин з учасниками освітнього процесу;
- інформувати учасників освітнього процесу про результати проведених психологічних обстежень, їх значення і можливості подальшого використання (за винятком особистої інформації), про свою діяльність на основі об'єктивних і точних даних таким чином, щоб не зашкодити професії;
- здійснювати індивідуальну діагностику, корекцію за запитом учасників освітнього процесу;
- виконувати функції та надавати оцінювальні судження щодо учасників освітнього процесу, зокрема щодо їх поведінки, особистих рис, відповідності соціальним нормам, з неупередженістю;
- використовувати науково обґрунтовані методи і технології професійної діяльності;
- поважати професійну компетентність своїх колег та представників суміжних професій;
- популяризувати соціально-психологічні знання;
- поважати гідність здобувачів вищої освіти;
- виконувати свої посадові обов'язки в межах своїх повноважень;
- нести особисту відповідальність за результати і наслідки своєї професійної діяльності;
- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань педагогічних працівників;
- постійно підвищувати свій професійний рівень;
- знати вимоги державних стандартів щодо забезпечення освітнього процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки.

8. Працівник соціально-психологічної служби відділу молодіжної політики та соціальної роботи Педуніверситету має право:

- визначати різні види робіт з огляду на потреби закладу вищої освіти;
- планувати діяльність відповідно до рекомендацій методичних установ соціально-психологічної служби;
- ознайомлюватися з документами, скаргами, що містять оцінювання його роботи, надавати щодо них роз'яснення;
- захищати професійну честь і гідність;
- здійснювати індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку тощо) діяльність за межами закладу вищої освіти;

- отримувати методичну допомогу, в тому числі й супервізію та інтервізію, підвищувати кваліфікацію, здійснювати перепідготовку;
- вільно обирати освітні програми, форми навчання, заклади освіти, установи і організації, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку працівників психологічної служби;
- відмовитись від виконання розпоряджень керівника в тих випадках, коли вони суперечать професійно-етичним принципам, та виконання діяльності, не передбаченої трудовим договором, посадовими обов'язками та планом роботи.

Схвалено Вченою радою Педуніверситету (протокол від 18 вересня 2019 року №2)

Затверджено наказом ректора від 19 вересня 2019 року №133а од